

Smegmasten

- *By Ivana Ruddock*

Tjek for smegmasten: Hingstes og vallakkers hygiejne

Foto 1: En stor smegmasten som denne kan bestemt give hesten stor ubehag

Når vi rejser rundt i verden og underviser i Equine Touch, opdager vi fortsat, at hesteejernes undersøgelse og rengøring af vallakker og hingstes penis ikke er den rutine, som det bør være. I nogle lande, har hestens ejer og dyrlæge ikke hørt om betydningen af denne "hygiejne". Men det er nemt nok for dig at gøre det selv.

Hvad er smegmasten?

Foto 2

Et smørende stof kaldet "smegma" udskilles naturligt fra penis' membraner. Dette er et tykt, ofte mørkt, ildelugtende, voksagtigt og glat sekret, hvis overskud samles i lommen omkring urinrøret. Der kan det forårsage ubehag for hesten og kan endda forstyrre vandladningen. Derfor kræves det, at kappe og penis rengøres mindst en gang om året. Tilstedeværelsen af den hårde smegmasten (se fotos 1-4), som denne ophobede masse ofte kaldes, kan også forårsage uspecifik halten i bagparten (pga ubehag - se evt Natural Horse Magazine, bind 10 - 2, "Perplexing Stride Problem") eller endda kolik (på grund af obstruktion af urinrøret og vanskeliggjort vandladning).

Foto 3 - 5

Rengøring af hylsteret, eller forhud som det undertiden kaldes, er en enkel procedure, hvis hesten tillader dig at håndtere sin penis. Sikkerhed er et meget vigtigt element - nogle heste kan reagere defensivt, så rengøring skal helst udføres under bedøvelse. Hvis din dyrlæge bedøver din hest f.eks. i forbindelse med tandpleje, kan det være en god lejlighed til at rense kappe og penis.

Hvis ikke hesten er bedøvet, kan Equine Touch være en meget nyttig forløber for en rengøring, da mange vallakker "dropper penis" og slapper af under den grundlæggende "Basic Body Balance" (se www.equinetouch.dk). Dette er et godt tidspunkt at kontrollere kappe og penis for smegma og smegmasten, eller blot at blive fortrolig med hestens anatomi. Det er altid nyttigt at vide hvad du søger efter og vide nøjagtigt hvor du skal kontrollere for smegmasten.

Hingstens og vallakkens anatomi

Hestens kappe er ejendommelig ved det, at den har ekstra folder (se Diagram 1), der giver mulighed for betydelige forlængelse af penis under erektion.

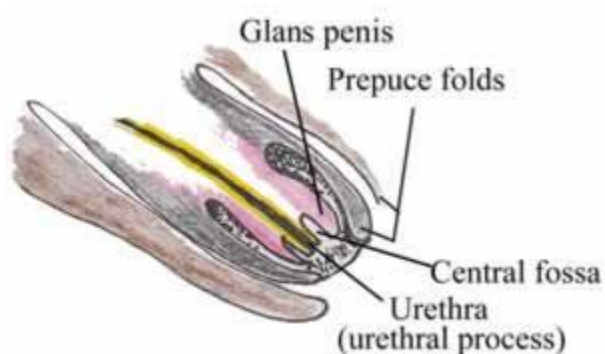

Diagram 1: Længdegående tværsnit af skaft og penis

Den hårløse hud på kappen indeholder mange olie- (sebaceous) og svedkirtler. Deres sekreter, sammen med døde celler, sekret fra andre kirtler samt urin, danner smegmasten. En smegmastens størrelse kan nå størrelsen af en stor kastanje - eller større - på grund af elasticiteten i penis' væv. Nogle gange har den en osteagtig konsistens, eller den kan være hård som en sten, (hvilket er, hvad det hedder i nogle lande). Smegmasten ligger normalt omkring urinrørs åbningen (*central fossa*), som er åben på den frie

ende af penishovedet (*glans penis*). Mindre smegmasten kan også findes inde i *urethral sinus*, der er et mindre rum inden for den *centrale fossa* (se Diagram 2).

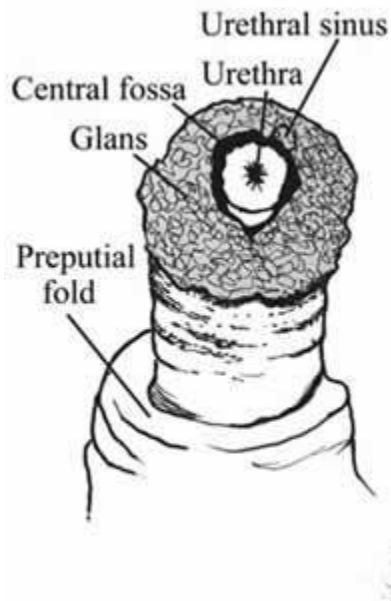

Diagram 2: Yderste del af skaft og penis

Rengøring af kappen

Til rengøringen skal du bruge handsker (bomuld, som gør det muligt at skrubbe blødt, eller latex, til at beskytte hænderne mod lugten fra kappen), en stor sprøjte, lunkent vand (ikke varmt) og en mild sæbe (brug ikke antibakteriel sæbe - det vil dræbe de sunde bakterier, der holder det lokale miljø i balance). Stå ved siden af hestens flanke, mens en god hjælper står ved dens hoved. Kør din hånd forsigtigt over hestens mave mod kappen. Vær forsigtig, hvis du observerer eventuelle tegn på at berøringen vil få hesten til at sparke (løfter benet, hvisler med halen) eller bevæger sig væk fra dig. De fleste heste nyder at blive gnedet på maven, som ofte tilskynder det dem til at droppe penis.

Jeg kan bedst lide at begynde rengøringen af hestens kappe, ved at se efter smegmasten, når hesten slapper helt af. Ved at fjerne den først, giver det mulighed for en mere komfortabel rengøring. For at tjekke for smegmasten, skal du holde på skaftet af penis lige under glans. Vær forsigtig - nogle heste kan virkelig ikke lide det! Et par vallakker, både med synlig hævelse og ubehag i området omkring kappen, tillod mig ikke at røre området overhovedet. Dyrlægen brugte mild bedøvelse for at rense kappe og penis, og i begge tilfælde var der kæmpe smegmasten, som havde påbegyndt en lokal inflammation.

Foto 4

Hvis hesten har det fint og du kan holde penishoved (*glans penis*), prøv så forsigtigt at "åbne" området på spidsen af penis. Smegmasten falder normalt bare ud, men nogle gange er du nødt til at køre dine tommelfingre forsigtigt omkring urinrøret og fjerne noget af smegma-materialet ud af "lommen". Dette kan være meget ubehageligt for nogle heste, så vær forsigtig og se efter tegn på ubehag. Hvis hesten tillader det, så tjek indvendigt i den dybe lomme, hvor der er en anden lille åbning (i *urethral sinus*) hvor der kan være flere smegmasten.

Efter kontrol for smegmasten, og hvis hesten tillader det, kan du begynde at rense skaftet af penis. Hvis hesten trækker penis dybt inde i kappen, så sæt fortyndet sæbe på din behandskede hånd og prøv at nå op i kappen for at rense den. Du kan også bruge den store sprøjte til at sprøjte en tilstrækkelig mængde lunken opløsning af vand og sæbe op i området. Massér forsigtigt inde i kappen og omkring skaftet af penis, for at evt. ophobning af snavs bliver frigivet.

Skyl kappen med rent, lunkent vand for at skylle resterende snavs eller lignende væk

Denne rengøring skal ske hver 6 måned, eller mindst en gang om året.

Om forfatteren

MV Dr Ivana Ruddock er dyrlæge fra Den Tjekkiske Republik og medlem af the American Holistic Veterinary Medical Association. Som en ivrig forsker og tidligere lektor i anatomi og fysiologi, er hun også direktør med ansvar for uddannelse for Equine Touch Foundation, som hun og hendes afdøde mand Jock Ruddock har udviklet.

Equine Touch, beskrives som den ultimative "*hands on modality*" til heste, og er den første *bodywork*-disciplin til heste i England som har fået tildelt status af nationale akkreditering.

*Oversættelse fra original artikel
af Equine Touch - Denmark og nyt Hesteliv*